

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech (kromě covid-19) za 5. kalendářní týden, 31. ledna - 6. února 2021

Communicable disease threats report, 31 January-6 February, week 41

1) Zdravotní hrozby v EU/EHP a Velké Británii

- **Chřipka - monitorování sezóny 2020/2021**

V týdnu od 25. do 31. ledna 2021 zůstala chřipková aktivita na mezisezónní (základní) úrovni. Z 1 346 vzorků testovaných na chřipku ve 4. týdnu 2021, od pacientů s příznaky ILI nebo ARI hlášených v sentinelovém systému surveillance v primárních zdravotnických zařízeních byly čtyři osoby pozitivní na virus chřipky. Viry chřipky byly sporadicky detekovány také z jiných než sentinelových zdrojů (např. nemocnice, školy, zařízení primární péče nepodílející se na systému surveillance, pečovatelské domy a další instituce).

Ve 4. týdnu 2021 byly hlášeny čtyři hospitalizované případy chřipky potvrzené v laboratoři.

Celkem bylo v této chřipkové sezóně (od 14.10.2020 do 5.2.2021) na chřipkové viry pozitivně testováno 588 vzorků, 14 ze sentinelových zdrojů a 574 z jiných než sentinelových zdrojů, s detekovanými viry typu A (oba podtypy) a typu B (obě linie). Od začátku sezóny bylo hlášeno několik hospitalizovaných laboratorně potvrzených případů chřipky: 11 z JIP (všichni infikovaní virem chřipky typu A); sedm případů na jiných odděleních včetně jednoho úmrtí (u šesti detekován typ A a u jednoho typ B); devět zjištěno na základě hlášení těžké akutní respirační infekce (SARI, u čtyř typ B a u pěti typ A).

Zdroje: EuroMOMO | Chřipkové zprávy - Evropa InfluenzaNet

Hodnocení ECDC: V evropském regionu byla chřipková sezóna v předchozích letech touto dobou obvykle již zahájena, ale letos i přes rozsáhlé a pravidelné testování na chřipku zůstává hlášená chřipková aktivita stále na velmi nízké úrovni. Pandemie covid-19 ovlivnila četnost návštěv zdravotnických zařízení, způsob poskytování zdravotní péče, přístup k testování a také kapacity pro testování v zemích evropského regionu. Toto mělo negativní dopad na podávání zpráv o chřipkové epidemiologické a virologické situaci během chřipkové sezóny 2020-2021. Kvůli pandemii covid-19 je nutné předkládané údaje o chřipce interpretovat opatrně, zejména pokud jde o sezónní vzorce.

Akce: ECDC a WHO monitorují aktivitu chřipky v evropském regionu WHO v období mezi 40. Týdnem 2020 a 20. týdnem 2021. Týdenní zprávy jsou zveřejňovány na webových stránkách Flu News Europe.

2) Zdravotní hrozby mimo EU/EHP

- **MERS-CoV (The Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus)**

Od chvíle, kdy bylo onemocnění MERS-CoV poprvé identifikováno v Saúdské Arábii v dubnu 2012, bylo zaznamenáno bylo hlášeno 2 581 případů MERS-CoV, včetně 936 úmrtí, ve 27 zemích světa. V Evropě byly hlášeny potvrzené případy z osmi zemí, všechny v přímé nebo nepřímé souvislosti se Středním východem.

Většina případů MERS-CoV je nadále hlášena ze Středního východu. Zdroj viru zůstává neznámý, ale schéma přenosu a virologické studie ukazují směrem k dromedárům, kteří by mohli sloužit jako rezervoár, od kterého se lidé sporadicky infikují. Mezilidský přenos je dokumentován mezi kontakty v domácnosti a ve zdravotnických zařízeních.

Od začátku roku 2021 do 1. února 2021 nebyly úřadům v Saúdské Arábii ani do WHO hlášeny žádné případy MERS-CoV.

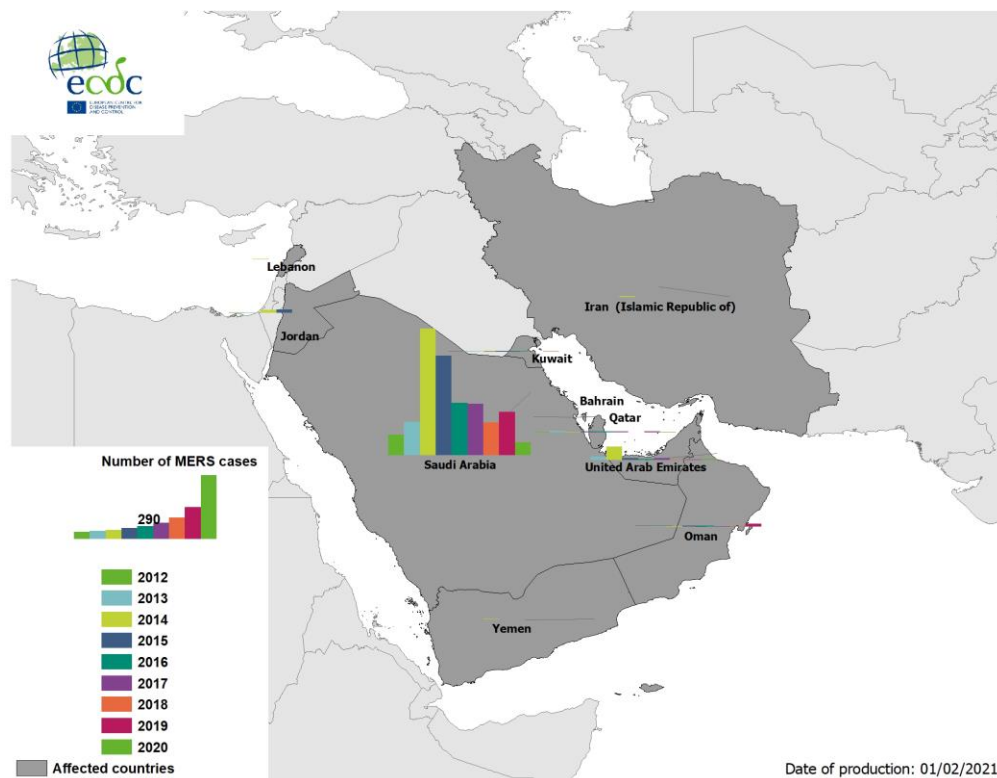
Zdroje: Stránka ECDC MERS-CoV | KDO MERS-CoV | Informační přehled ECDC pro profesionály | Ministerstvo zdravotnictví Saúdské Arábie

Hodnocení ECDC: Případy onemocnění MERS-CoV u lidí jsou i nadále hlášeny na Arabském poloostrově, zejména v Saúdské Arábii. Počet nově diagnostikovaných hlášených případů klesl na nejnižší úroveň od roku 2014. Riziko ustáleného přenosu z člověka na člověka v Evropě zůstává velmi nízké. Současná situace výskytu onemocnění MERS-CoV představuje pro EU malé riziko, jak je uvedeno v rychlém hodnocení rizik ECDC zveřejněném dne 29. srpna 2018, které také poskytuje podrobnosti o posledním případě hlášeném v Evropě.

ECDC zveřejnilo technickou zprávu o „Připravenosti na mimořádné zdravotní situace pro importované případy vysoce závažných infekčních onemocnění“ v říjnu 2019, která by měla být užitečná pro členské státy EU, které chtějí posoudit úroveň své připravenosti na závažná infekční onemocnění jako je například MERS. ECDC rovněž zveřejnilo „Pokyny k hodnocení rizik přenosu infekčních nemocí v letadle (RAGIDA) - The Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus (MERS-CoV)“ dne 22. ledna 2020.

Akce: ECDC monitoruje tuto hrozbu prostřednictvím svých epidemických zpravodajských činností (epidemic intelligence) a měsíčně o tomto podává zprávu.

Distribuce potvrzených případů MERS-CoV podle místa infekce a roku, duben 2012 – leden 2021



- **Cholera - monitorování globálních ohnisek**

Několik zemí v Africe, Severní a Jižní Americe a Asii hlásilo v nedávné minulosti epidemie cholery. Největší probíhající současná ohniska jsou hlášena z Konžské demokratické republiky a Jemenu. Haiti hlásilo zatím poslední laboratorně potvrzený případ v únoru 2019.

Od poslední aktualizace 27. listopadu 2020 byly celosvětově hlášeny nové případy. Mezi země, které od předchozí aktualizace hlásí nejvíce nových případů, patří Jemen a Bangladéš. Seznam všech zemí hlásících nové případy od naší předchozí aktualizace 27. listopadu 2020 naleznete níže.

Epidemiologický souhrn:

Amerika

Haiti: V prosinci 2020 nebyly na Haiti hlášeny žádné potvrzené případy cholery. V roce 2019 hlásilo Haiti 684 podezřelých případů včetně tří úmrtí (CFR: 0,4%). Podle zprávy UNICEF byly hlášeny poslední potvrzené případy cholery na Haiti v únoru roku 2019. Od začátku epidemie v roce 2010 a ke dni 25. ledna 2020 hlásilo Haiti celkem 820 461 suspektních případů cholery, včetně 9 792 úmrtí (CFR: 1,2%).

Dominikánská republika: Od poslední aktualizace nebyly hlášeny žádné nové případy. V roce 2020, ke dni 26. prosince, nedošlo k žádným případům cholery v Dominikánské republice. Ve stejném období roku 2019 bylo hlášeno 13 případů.

Afrika

Kamerun: V roce 2020 k datu 16. prosince hlásil Kamerun 1 952 případů cholery, včetně 87 souvisejících úmrtí (CFR: 4,5%). Celkem 68 případů bylo laboratorně potvrzeno. V současné době zde existují čtyři aktivní regiony.

DR Kongo: V roce 2020 k 5. prosinci zde bylo hlášeno 18 504 případů včetně 301 úmrtí (CFR: 1,6%). To představuje nárůst o 2 461 případů a 48 úmrtí od poslední zprávy CDTR. Za stejné období v roce 2019 bylo detekováno 27 833 případů a 407 úmrtí.

Nigérie: V roce 2020 do 52. týdne bylo hlášeno 1 803 suspektních případů a 95 souvisejících úmrtí. Z těchto případů 55 bylo potvrzeno. Za stejné období roku 2019 bylo hlášeno 3 513 případů, z toho 71 úmrtí.

Somálsko: V roce 2020 k datu 27. prosince hlásila WHO 6 589 případů podezření na cholery v Somálsku, včetně 33 souvisejících úmrtí (CFR: 0,5%). Podle WHO byly případy cholery z oblastí Banadir, Bay, Hiran a Lower Shabelle. Z 6 589 hlášených případů bylo 3 036 zjištěno u dětí ve věku 2 let nebo mladších a v této věkové kategorii se rovněž vyskytlo 18 úmrtí.

Togo: V roce 2020 do 53. týdne bylo hlášeno 67 podezřelých případů cholery, včetně 18 potvrzených případů a dvou úmrtí. První případ byl zjištěn 11. listopadu a nákaza byla potvrzena Národním hygienickým ústavem dne 17. listopadu.

Benin, Etiopie a Mosambik nevedly od poslední zprávy CDTR žádné aktualizace.

Asie

Bangladéš: V roce 2020 a od 13. prosince bylo hlášeno 141 133 případů akutního vodnatého průjmu v Cox's Bazar. To představuje nárůst o 28 045 případů AWD od předchozí aktualizace CDTR. Podle WHO v roce 2020 do 13. prosince bylo v Cox's Bazar 25 případů AWD pozitivně testováno rychlým diagnostickým testem na cholera nebo kultivací. Za celý rok 2019 bylo v Cox's Bazar hlášeno 191 057 případů AWD.

Jemen: V roce 2020 do 27. prosince hlásila WHO 229 887 případů podezření na cholera, včetně 73 souvisejících úmrtí (CFR: 0,03%). To představuje nárůst o 25 596 případů a 20 úmrtí od poslední zprávy CDTR. Pro případy hlášené v předchozí zprávě CDTR v Indii a Malajsii není k dispozici žádná aktualizace.

Údaje uvedené v této zprávě pocházejí z několika zdrojů, jak oficiálních úřadů veřejného zdraví, tak neoficiálních, jako jsou média. Úplnost údajů závisí na dostupnosti zpráv ze sledovacích systémů a jejich přesnosti, která se v jednotlivých zemích liší. Všechny údaje by měly být interpretovány s opatrností, protože mohou existovat oblasti s nedostatečným vykazováním případů a čísla nemusí odrážet skutečnou epidemiologickou situaci.

Hodnocení ECDC: Případy cholery byly v posledních měsících nadále hlášeny ve východní Africe, v oblasti afrického mysu Horn a v Adenském zálivu. Vypuknutí cholery byla hlášena také v západní a jižní části Afriky a v některých oblastech Asie. Přes vysoký počet ohnisek cholery hlášených po celém světě, pouze několik případů je každoročně hlášeno mezi vracejícími se cestujícími ze zemí EU / EHP. Riziko infekce cholera u cestujících navštěvujících země s pokračujícími epidemiemi zůstává nízké, avšak sporadické infekce cestovatelů jsou možné.

V roce 2018 bylo v členských zemích EU / EHP hlášeno 26 případů cholery, v roce 2017 - 17 případů a v roce 2016 – 23 případů: všichni měli pozitivní cestovatelskou anamnézu do oblastí zasažených cholera. Riziko sekundárního přenosu *Vibrio cholerae* v zemích EU / EHP je velmi nízké. Podle doporučení WHO by očkování mělo být zváženo u cestujících s vyšším rizikem, jako jsou pohotovostní týmy a pracovníci záchranných složek. Ostatním cestujícím se očkování obecně nedoporučuje.

Cestující do oblastí s endemickým výskytem cholery by se měli poradit individuálně na klinikách cestovního lékařství (nebo v centrech cestovní medicíny), kde je možné posoudit jejich osobní riziko a doporučit **specifická preventivní hygienická opatření. Obecně sem patří pití balené vody nebo vody ošetřené chlorovými tabletami (k tomu přímo určenými), pečlivé mytí ovoce a zeleniny před konzumací balenou nebo chlorovanou vodou, pravidelné mytí rukou mýdlem, důkladné provaření jídla bezprostředně před konzumací a vyhýbání se konzumaci syrových mořských produktů.**

Akce: ECDC monitoruje tuto hrozbu prostřednictvím svých epidemických zpravodajských činností (epidemic intelligence) s cílem identifikovat významné změny v epidemiologii onemocnění a včas informovat odpovědné orgány ochrany veřejného zdraví. Zprávy jsou zveřejňovány měsíčně.

Celosvětový přehled: k dispozici na webových stránkách ECDC.

Geografická distribuce případů cholery hlášených po celém světě v roce 2020



Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-31-january-6-february-2021-week-5>